

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petítor egyszeri hirdetése 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyilv. minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-kör
s az Eperjesi Kereskedők és Keresk.-ifjak Egyletének
hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Fő-utca 55. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete
Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Bubics Zsigmond.

Kassa-egyházmegye püspöke, Bubics Zsigmond, május 21-ikén, a Bécs melletti Badenben, nyolczvanhét esztendőskorában meghalt. Sírbaszállt benne egy nagystilú egyéniség, a kinek hosszúra nyúlt élete átesett a földi lét forgandóságának csaknem minden fázisán s a kinek emberekben bizó lelke éppen élte alkonyán jutott el ahhoz a nagy csalódáshoz, a mely őt püspöki székéből önkényes száműzetésbe vitte s most halála a legfájdalmasabb emlékként kísérhette.

Hiszen alig foszlottak még el azok a viharfelhők, a melyek élte alkonyán reá minden oldalról támadva, a nevéhez és alakjához tapadt minden kegyeletet pusztulással fenyegettek. Talán még be sem végződött teljesen a halálharcz, melylyel a magára maradt aggastyán főpapnak jó híre kénytelen volt megküzdeni a kufár zsarolás pribékjeivel. Úgy, hogy a közvélemény, mely a kassai püspöknek erőszakosan szenzációvá tett, botránynya hajszolt ügyéről oly mohón vett tudomást, talán nem is látja még, hogy Bubics Zsigmondnak haló poraiban is, mennyire nincs szüksége, hogy valaki kedvezésből mondjon róla jót.

Nagy lélek volt ő és nagy szív. A közügyek szolgálatában aggott el. Tudományos, európai műveltségű, buvárkodó fő, kit nem ok nélkül neveztek «Kassa tudós püspökének», mert hiszen tudását, szakértelmét a Magyar Tudom. Akadémia is méltányolta. Hazafi, kinek mély tudástól ragyogó gyönyörű pásztorlevelei a legideálisabb s legizibb házasszerete-

tet sugározttatták ki. Kegyes atya s főpásztor, kinek legfőbb öröme volt a mások öröme, legboldogabb megnyugvása, ha másokkal jót tehetett, másokon segíthetett.

Gavalléros bőkezűséggel áldozott a közczélokra. Az Országos Iparművészeti Múzeumnak ajándékozott s a Kassai Múzeumnak egyik legkedvesebb részében, a Bubics-teremben lévő műkincsei, melyek értéke hivatalos becslés szerint hét-nyolczszázezer koronát tesz ki, nemcsak emelkedett művészi érzékről, hanem nagy, jótékony lélekről is tanúskodnak. Jótékonyágainak megnyilatkozásaira nem az anyagiakban szerénynek tudott kassai püspökségnek jövedelmét, hanem a még a püspöksége előtt szerzett privát vagyonát fordította. Az ő nevéhez fűződik a 600 esztendőskassai dómnak s a mellette lévő kápolnának restaurálása, a mely munkában nagy szerep jutott ki az ő nagy műizlésének és szakértelmének. Püspökségének utolsó mozzanata pedig volt a Kassa-egyházmegye centenáriumának, százesztendősk fönállásának megünneplése, a mely emlékezetes évforduló alkalmából atyai nagylelkűséggel tüntette ki érdemesebb papjait.

Mi, a kik Bubics Zsigmondnak püspöki pályafutását ismerjük, bármilyen is legyen valakinek az ízlése vagy felfogása ezen méltóság gyakorlására nézve — a miben épűgy, mint minden másban mindenkinek a tetszését megnyerni lehetetlen — kell, hogy elismerjük, hogy ő 19 esztendősk püspöksége alatt atyai szeretetével, szelid szívjóságával, hazafiságával, gavallér jótékonyágával egyházmegyéje egész társadalmának osztatlan nagybecsülését és szeretetét

érdemelte ki. S ebben a részben bátran kérdezhettük, hogy: van-e valaki azok között, a kik a környezetében valaha megfordulhattak, a ki nem a tisztelet, nem a ragaszkodó szeretet érzelmével gondol vissza reá, arra a kegyes és jóságos pásztorra, a ki rosszat senkinek sem tett, nem is tudott volna tenni, még akarni sem soha? Ha hibája volt az agg egyházfőnök, az az, hogy jó volt ő mindenkire, hogy mindenkire pazarolta bizalmát és nagylelkűségét, sokszor megválogatás nélkül. Megbűnhődött ezért a hibájáért is, itt a földön még, abban a méltatlan és ádáz meghurczoltatásban, mely nemes szívének, miként akkor maga mondotta: keserű tapasztalatokat szerzett. Ennyivel is nyugodtabban hajthatta álomra ősz fejét s léphetett a sziveket vizsgáló örök Bíró ítélőszéke elé.

Bubics Zsigmond püspököt hétfőn délelőtt 10 órakor temetik a kassai dómban. Holttestének hazaszállítása, valamint a gyászszertartás iránt utódja dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai püspök intézkedett. W. B.

Test és lélek.

Az idej tavasz nekünk kétszeresen kedves. Még ki sem gyönyörködtük magunkat a természet lombba, virágba borulásán s íme: új gyönyörűségtől mámoros a lelkünk. Önnön fajunk üde hajtásai, színes virágai hullámanak utcáinkon. Messze vidékek, innen-onnan egy félország intelligens ifjúsága sereglett össze városunkban, hogy férfias küzdelemben, nemes vetélkedésben összemérjék erejüket.

A szülő, a társadalom, az állam küzdelme mind az utódok érdekében folyik. Életünk czélja, jövendőnk reménye a gyermek. Lehet-e ránk nézve fontosabb,

val szokta megtartani. Ez alatt természetesen cigánybandát értek, mert a zongorára nem vesztegetem ezt a régi jó magyar kifejezést. A zongora már modern szerzőszám, a zsúrok és szóárék hangszere. A mit ez kiad öblös begyéből, az már elegáns *sene*; a muzsika csak a cigány szerszámából kerül elő.

Csákány Antal főszolgabíró úr tehát muzsikaszóval tartja nevenapját, és minthogy másnap meg Piroska napja van, így pedig az ő kedves hajadon leányát hívják, hát dupla névnapot szokott tartani.

Van is nagy sürgős-forgás odabenn. A mama felgyűrt karokkal dirigál a konyhában, a hol három-négy szolgálattévként személyiség foglalkozik a szakács-elmélet gyakorlati kivitelével. Ki-ki pontosan cselekszi a maga dolgát és erre nagy oka van mindegyikének, mert a háziasszonyi hatalom nem szokott hiábaló fenyegetésekkel élni. Ő soha sem ijesztget azzal: «te, mindjárt kitekerem a nyakadat!» mert tudja, hogy csak a csirkének lehet a nyakát kitekerni, sőt azt is csak a tolvaj-czigány teszi, ha ellopja pecsenyének; ennél a háziasszony sokkal praktikusabban egy nyaklevest ígér a hanyag szolgálónak, s a mit ő ígér, azt meg is adja igazán.

Benn a szobában már finomabb munka foly. Két szép úrhölgy tortákat czifráz. Egyik szebb a másiknál, t. i. a két úrhölgy. A tortáikról majd azok szóljanak, a kik élvezni fogják.

Egyik szőke, másik barna. A szőke a főszolgabíró úr leánya, Piroska. Igazán illik hozzá a neve, mert nincs az a szép piros alma, a melyik az ő szép bársonysíma arczával versenyezhetne. Ragyogó kék szemé meg úgy nevet, mintha mindig valami pajkos-ságban törné az eszt.

A másik a barna fajtához tartozik. Nem az arc színét értem ez alatt, mert ez olyan szép fehér, mint az alabastrom, hanem a haját és a szemét. Valami titkos, merengésre hajló hangulat ömlik el arcán s világot elő fekete, ragyogó szeméből, a mi őt rendkívül érdekessé teszi.

Mind a két leánynak szép sugar alakja szobrászminta lehetne; de szemléltetésükkel mégsem álltom kényes dilemma elé házassulandó ifjainkat azzal az ajánlattal, hogy: tessék választani! — Nem, uraim! én őszinte bácsi vagyok, senkit sem akarok becsapni, nyilt kártyákkal játszom s mindjárt megmondom, hogy a szőke Piroska jó parthie: gazdag földbirtokos lánya; a barna Ágnes pedig Piroskáéknál úgynevezett házi-kisasszony, közel rokon ugyan, de árva és nincs hozomány.

Úgy-e, hogy most már nem nehéz választani?! Ámbár Ágnes iránt, említett negatív tulajdonsága miatt, nem támaszthatok valami nagy érdeklődést, mégis elmondom, hogy a zsúrokon ő szokott zongorázni, mikor a fiatalság táncolni akar. Most tehát ez alól fölmenti a cigánymuzsika, de azért tánczra nem sok kilátása lehet, mert az egész mulatság minden baja-gondja ő reá nehezül, lévén ő a háziasszony jobbkeze, terveinek és intézkedéseinek hű végrehajtója.

A nők életkorát nem illik ugyan szóba hozni, de a novellairók szoktak néha ilyen udvariatlanok lenni. Én legalább bocsánatot kérek, hogy ezt érintem, de tárgyambhoz tartozik. Piroska 18—20 évesnek látszik, Ágnes pedig 4—5 évvel idősebb; nem is tagadja, mert a vénleányságra már rég elszánta magát.

— Jaj, megint elferdült! — kiáltott fel a szőke

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZÁJA.

Egy jó ötlet.

— Elbeszélés. —

Írta és az Eperjesi Széchenyi-körben felolvasta Csengey Gusztáv.

II.

(Folytatás.)

A helységet azért hívták Cserfalvának, mert hajdan rengeteg cserfaerdő vette körül. Most ennek már se híre, se hamva: a compossessor ősök mind kivágták s most unokáik drága pénzen hozatják a fát valahonnan Máramarosból.

Cserfalvának jellemző tulajdonsága, hogy nyáron sűrű portelleg borítja, őszzel pedig sártengerbe merül el minden utcája. Vannak azonban rövid esőzések is, mikor a por földhöz tapad, sár pedig még nem képződhetik. Ezek Cserfalvának legboldogabb napjai.

Azt hiszem, ezeket a boldog napokat mi is meg tudjuk becsülni.

No de most tél idején lépünk a faluba. Nincs se por, se sár, de annál keményebb az idő. Három napon át folytonosan havazott, a negyedik napra kiderült s a nap derűjében olyan szép tiszta-fehéren csillog a friss hó, mint az oltárhoz készülő menyasszony, vagy mondjuk: mintha apró gyémánt szemecskékké volna behintve minden. Ez az utóbbi talán tetszetősebb hasonlat, mert a gyémánt sokaknak kívánatos, a menyasszony pedig csak egynek.

Csákány Antal főszolgabíró úr családja tehát szép, derült napra virradt fel, s ez nagyon jókor jött, mert ez a szép nap éppen Antal napja: a főszolgabíró úr nevenapja, a ki ezt nagy vendégséggel és *muzsikaszó-*

életbevágóbb annál az eseménynél, a melyen tanúi lehetünk annak, mennyire fejlődött ifjúságunk testileg.

E szavakra — tudom, érzem — sok embernek kicsinylő mosolyra húzódik az ajka s holmi czirkuszi bohózkodást emleget s evvel ellentétben a régi jó időköt, a mikor tornaügy nélkül is egészséges és boldog volt a magyar. Ez üres, de rendesen nagyon határozott modorban történő kijelentéseknek körülbelül annyi bizonyító erejük van az élettanban, mint ama bizonyos legöregebb emberek emlékezőseinek az időjárás eshetőségei megállapításában.

Nem is foglalkoznám velük, ha a legújabb idők áramlata felszínre nem vetette volna s európai híri pedagógusok is nem hangoztatnák, hogy a test fejlesztése hozzánk, szellemi lényekhez méltatlan s egész tennivalónk e téren inkább csak a káros hatások kerülésére szorítkozzék.

Ezzel szemben tény, hogy földi lények vagyunk; testünk és lelkünk kapcsolata oly szoros, működésük, előttünk lefolyó életük oly elválaszthatatlan, hogy különváló működésüket még csak elképzelni se igen tudjuk. Tehát ha egész emberekké akarunk lenni, lényünk mindkét alkotó-elemének kifejlesztésére egyenlő súlyt kell vetnünk. Ugyanezt a kölcsönhatást bizonyítják az élettani és a morális jelenségek is.

Mindenki ismeri azt a jóleső, üdítő hatást, melyet a szellemi munkában való elbágyadás után a testmozgás ránk gyakorol; s viszont, hogy testi bajaink megátolnak a szellemi munkában is. Az is közismert tény, hogy a lélek fegyelmezésének előiskolája a test fegyelmezése, azaz: csak az az erős akarati, vágyain, indulatain uralkodni tudó ember, a ki előzőleg megtanult uralkodni a testén, mozdulatain. Ezért tulajdonítanak a katonaságnál is oly nagy fontosságot az egyes mozdulatok szabatos kivitelének. Nem üres parádé az, a mint azt bizonyos kávéházi bölcsek nevezni szeretik, — nagy morális képzőereje van annak.

Ruskin, a világhíri szociológus, a munka értékét a szerint méri, hogy eredménye mennyiben szolgál az életerő fentartására és fejlesztésére. E szempontból a testünk edzésére fordított fáradság bizonyára egyike a legértékesebb és leghasznosabb munkáknak, mert hisz célja egyenesen az életerő fokozása.

Minderre nemcsak a dolog alkalmosságára folytán hívjuk fel a nagyközönség figyelmét, hanem azért is, hogy ifjúságunk versenyt ne csak kellemes szórakozásnak, nemszint színes látványosságnak nézzék, hanem tekintsék azt úgy, mint a nemzeti életerőnek egyik legfontosabb, mindjárt a szellemiek után következő megnyilvánulását.

E meggyőződéstől áthatva üdvözljük Eperjesi intelligens, minden szépért, nemesért áldozatra kész közönsége nevében a városunkba sereglett tornászifjúságot s derék oktatóikat.

Az ifjúsági tornaverseny.

Ma folyik le az a nagyszabású ifjúsági tornaünnepély, a melyhez hasonlóan színhelye városunk még soha nem volt. A rendezőbizottság hetek óta serényen dolgozott az ünnep sikere érdekében. Az előkészítés munkája vé-

Piroska. — Ezek a karikák sehogy sem akarnak sikerülni. A tied milyen szép!

— Oh nem! — tiltakozott a barna Ágnes — a tied sokkal szebb.

— Ugyan ne mondd, csak vigasztalni akarsz. Ugyan eljön-e Cserfalvy?

Erre a váratlan gondolatugrásra Ágnes összerezett.

— Hogy jut ez most eszedbe?

— Hát mikor jusson? Ma nevem-napját tartjuk, sok vendéget várunk.

— És a sok közül csak ez az egy jutott eszedbe?

— Nagyon is ez az egy. Ujságot mondok, de el ne árul senkinek.

— Nem szokásom.

— Tegnap Kanálosné volt itt. Új tervvel jött a mamához?

— Házasít?

— Az ám, Cserfalvyt szemelte ki számomra.

Ágnes fehér arca szép rózsaszínre gyúlt, majd lassanként még fehérebb lett. Hosszan nézett maga elé, mintha gondolkoznék valamin.

— Nos, nincs rá semmi szavad? — kérdi Piroska. — A mama mindjárt közölte velem. Te mit mondasz hozzá?

— Édesem, neked kell erre válaszolnod.

— Nos hát én válaszoltam rá.

get ért. Az Alföld és a Felvidék mindazon tanintézeteinek tanulói, a mely intézetek a versenyre jelentkeztek, már Eperjesen vannak. Az utcák hemzsegnek az izlésesen tarka tornaruhákba öltözött, dőlceg, erőtlől és egészségtől duzzadó ifjak csapatjaitól.

A versenyben összesen 30 intézet vesz részt, körülbelül 800 idegen és 700 helybeli tanulóval. Olyan tömege ez a tanulóifjúságnak, a milyent vidéki város még Magyarországon együtt nem látott.

Tegnap, szombaton délután folytak le a füleslabdajáték-verseny előmérkőzése.

Ma reggel az istentisztelet után tartják meg a próbát és 8 órakor délelőtt megkezdődnek az összes versenyeknek előmérkőzése. Különösen szépnek ígérkezik a nyújtó-csapatverseny, a melyben 29 intézet vesz részt, mindegyik 8—8 tanulóval. Ennek a versenynek győztes csapata nyeri a versenybírószám tiszteletdíját: Zala «Honvéd-szobrát». Délelőtt dől el az összetett főverseny és evvel együtt az is, melyik intézet nyeri el Eperjes szab. kir. város díját: a szép selyem-zászlót. A zászlóért 28 intézet veszi fel a küzdelmet.

A hozzáértőknek mindenesetre rendkívül érdekes lesz a versenypályának mozgalmas délelőtti képe is. A nagyközönség számára azonban inkább a programnak vasárnap délutáni része fog felséges képet nyújtani. Remek látvány lesz a katonasene hangjai mellett a tűzrakománytól a Holló-utcán és a Fő-utcán át a versenyterre vonuló tarka menet. A versenypályára 3 órakor vonulnak be; éppen azért a rendezőbizottság azt a kérészt intézte a nagyközönséghez, hogy helyeit 3 órára elfoglalni sziveskedjék. ha nem akarja magát a valóban szép és kellemes látványtól megfosztani.

A versenypályára való bevonulás után oszlopokba áll az ifjúság és katonasene kísérete mellett elénekli a Himnuszt. Erre azután az ünnepélynek legszebb száma következik, t. i. a szabaddalmozgások 1500 tanuló részvételével. A nagy tömeg egyöntetű és szép mozdulatai előreláthatóan impozáns hatást fognak kelteni.

A szabaddalmozgásokat egy kedves, tarka kép fogja követni. A versenyben résztvevő intézetek mindegyike egyidőben különböző szereken és kiegészítéssel fog különböző gyakorlatokat bemutatni.

Az után következnek a döntő-versenyek, a melyekben csak a délelőtti előmérkőzésekben legügyesebbeknek bizonyult versenyzők fognak résztvenni. Lesznek futási, ugrási és diszkoszvetési versenyek, a melyeknek győztesei az Eperjesi Torna- és Vívóegyesület nagy ezüst-érmeit nyerik.

A versenyeket megint egy változatos szép kép követi, t. i. 12 intézet egyszerre különböző játékokat mutat be; lesz kótya, turul, fűzér, labdakergető, gülák stb.

Méltó befejezése lesz a versenynek a füleslabdajáték-verseny döntőmérkőzése, Berzeviczy Albert védnök tiszteletdíjért: «Széchenyi mellszobrát». Ezen, az eperjesi közönség előtt már eléggé ismert játékverseny élvezetes látványt fog nyújtani már csak azért is, mert a szombat délután mérkőző 24 intézet közül kikerült két legjobb intézet fogja bemutatni.

Végül újból oszlopokba áll az ifjúság, meghallgatja a versenyek eredményeinek kihirdetését, elénekli a Szó-

— És mit választottál? — kérde Ágnes halkán s kissé remegett a hangja.

— Mit? hát egy nagyot kacagtam rá. Én és Ferkó bácsi!... Már micsoda idea ez?... Mikor én olyan kis bakfis voltam, már ő sorba kurizált minden nagyleánynak. Ha nálunk volt valami s ő is eljött, körülözögatta arcomat és kis ugrifülesnek nevezett. Hát már most melléje nőttem volna?... ohó!

Ágnes ránézett, mintha a lelkébe akart volna látni.

— De Cserfalvy nagyon derék, jó ember és jó gazda. Mióta atyja meghalt és ő átvette a gazdaságot, szépen gyarapodnak. Édesanyja sokszor emlegeti, hogy milyen derék, jó fia van.

— Éppen ezt mondta a mama is. Hát hiszen igazatok van; de mi nem illünk össze. Aztán végre is... én nem szeretem... punktum. Hát én majd csak várok még egy kicsit... másra. Ráérek. Te Ágni, tudod mit gondoltam?... Feri bácsi jobban illenék hozzád.

Ágnes most fölkapta fejét s határozott, kemény hangon kiáltá:

— Én nem megyek férjhez soha!

— No de azért ne haragudj rám. Jó szándékkal mondtam.

— Ha szeretsz, ne szóljunk többé erről.

— Dehogyan szólok!... Igazán megijesztettél. Nem

zatot és a kigyóvonalással még egy utolsó kedves látványt nyújtva a közönségnek, kivonul a versenypályáról. Az egész verseny lefolyása alatt állandóan játszik a versenypályán a 67. sz. gyalogezred zenekara.

Adja Isten, hogy a hónapok óta tartó fáradságos munkának eredményességét elősegítse az időjárás is, a melytől most már a siker legnagyobb része függ, mert bár a közönség ama részét, a mely jóelőre gondoskodott helyről, megvédi a fedett-tribün az eső ellen, de a tanulóifjúságnak kedvét bizony lehangolná egy hideg májusi zivatar. Reméljük azonban a legjobbat.

Egy új törvény ismertetése.

Az ipari és kereskedelmi alkalmazottaknak betegség és baleset esetére való biztosításáról szóló törvény, mely hazai viszonyaink mellett a szociálpolitika terén úttörő, a mennyiben alapjaiban reformálja és nagy lépéssel viszi előre a munkásbiztosítás ügyét, ez évi július 1-jén fog életbelépni.

E naptól kezdve megszűnnek az országban működő összes ipartestületi, háromszáznál kevesebb taggal bíró gyári és vállalati, valamint 800-nál kevesebb tagú magánegyesületi pénztárak, s nagy átalakuláson mennek keresztül a kerületi pénztárak is, melyek ezután már csak helyi szervei lesznek a Budapesten székelő országos munkásbetegsegélyező- és balesetbiztosító-pénztárnak.

Alkalmoszerűnek tartjuk tehát e törvény ismertetését, a mennyiben az nemcsak egyszerű módosítása a most életben levő 1891: XIV. t.-cikknek, s így annak megismerése olvasóink igen nagy részének érdekében van. Kezdjük ezt mindjárt az első fejezet első §-án.

A régi törvény szerint betegség esetére csak az a munkás volt köteles biztosítani a munkaadó, a ki 8 napnál hosszabb időre volt alkalmazva. Az új törvény biztosításra kötelezettnek jelenti ki mindazokat, a kik akár állandóan, akár ideiglenesen, kiegészítőképpen vagy átmenetileg oly fizetéssel vagy bérrrel vannak alkalmazva, mely évenként kétezernegyszáz koronánál, illetve naponként 8 koronánál nem több, ha:

1. valamely, az ipartörvény (1884: XVII. t.-cikk) alá eső foglalkozásnál, ideértve az állami egyedárúságot és az azzal összekötött vállalatokat (1884: XVII. t.-cz. 183. § d) pont), úgyszintén a kir, kisebb haszonvételek sorába tartozó malmokat és az italmérsi üzleteket is (1884: XVII. t.-cz. 183. § f) pont);

2. az ipartörvény alá nem tartozó, de ipar-, illetve vállalkozásszerűleg üzött kereseti foglalkozásoknál (műszaki és ügynöki irodákban, színházaknál, gyógyszer-tárakban, gyógyintézeteknél stb.);

3. bányákban, kohókban, sóművekben, bányatermékeket feldolgozó egyéb művekben (XIII. fejez.), kőfejtő-, homok-, kavics- és agyagtermelő, kő- és földanyagok törésével és feldolgozásával foglalkozó üzemeknél, telepeknél és munkáknál;

4. út-, hid-, vasút-, alagút-, víz-, gát-, csatorna-, kikötő-, erődítési, vízvezeték-, gáz-, villamvilágító és erőátviteli vezeték-építkezéseknél;

5. gyűlékony, az egészségre ártalmas vagy mér-

is gondoltam, hogy ilyen keményen is tudsz szólni. Máskor olyan lágy, puha a hangod, mint a bársony.

— Bocsáss meg! — szólt most engesztelően Ágnes s átkarolva megcsókolta Piroskát.

— Sebjaj! — felelé Piroska — vidáman mosolyogva rá. — Folytassuk a munkát.

Az után folytatták megint a tortacifrázást.

Hagyjuk magukra őket. Nézzünk szét a házban, aztán a férfiak után.

A házban már délelőtt felforgatták a szokott be rendezést. A nagy társalgóteremből kihordtak minden butort, ott fognak teríteni, vacsora után pedig szét-szedik a hevenyszett asztalokat, hogy megkezdhesék a tánczot.

Antal úr a felfordulás elől irodájába menekült, a fia Muki pedig kiállt a kapuba szétnézni, nem lát-e valakit, a kit behívasson, hogy egy pár pohárka jó diópálinka mellett beszélgetéssel verhessek el a lassan múló órákat.

Csakugyan látott is valakit, de az lóháton léptetett arrafelé.

— Hohó! — kiáltott rá az úrfi — te vagy az Ferkó?... Honnan... merre?

A lovas a megszólításra odaugratott az útról. Pom-pás pej lova volt, ő maga úgy nyeregben megítélve erős, izmos alak, de nem minden deliség nélkül. Dél-

Nyomtatványok

gyors és pontos
készítése

Kósch Árpád

könyvnyomtató-
intézetében.

ges, úgyszintén robbanó anyagok és robbanó tárgyak előállításánál és feldolgozásánál;

6. vegyszert, fizikai és gyógyszer-tári laboratóriumokban;

7. vágóhidaknál és jégművekben;

8. a vasúti üzemeknél, tekintet nélkül a hajtóerőre, ezek gyáraiban és műhelyeiben, építkezéseiknél, fentartási munkáinál, a postánál, táviránál, távbeszélőknél, ezek építkezési és fentartási munkáinál;

9. hajózásnál, mindennemű hajórakodásnál és hajóépítésnél;

10. kotró-, rév-, komp- és tutajozó vállalatoknál;

11. fuvarozásnál, szállítványozásnál, raktáraknál és kereskedelmi pinczészetnél;

12. a mezőgazdasági és erdei termeléssel, állattenyésztéssel, halászáttal, kert- és szőlőműveléssel, selymészetrel és méhészetrel összefüggő mellékiparágakban, még ha azokban leginkább saját nyerstermények dolgoztatnak is fel (1884: XVII. t.-cz. 183. § a) pont);

13. közintézeteknél;

14. állami, törvényhatósági, községi és közalapítványi vállalatoknál (XIII. fejez.) vagy hivatalokban, ide nem értve a katonai intézetekben és üzemtelepeknél alkalmazott katonákat (1884: XVII. t.-cz. 183. § e) pont);

15. nyilvános tanintézetek műhelyeiben;

16. egyleteknél, társulatoknál, ipartestületeknél és az e törvény szerint alakult biztosító pénztáraknál vannak alkalmazva.

Látható e felsorolásból, hogy az új törvény a munkásosztály sokkal nagyobb tömegét rendeli el betegség eseteire biztosítani, mint a mennyi biztosításra kötelezett volt a régi törvény alapján.

E mellett az új törvény felállította a baleset eseteire való kötelező biztosítást is, oly módon, hogy egyelőre a kereskedelmi alkalmazottak általában, a kisipari alkalmazottaknak pedig egy része nem esik a kötelező biztosítás alá.

A fizetendő díjakat (úgy a betegség, mint a balesetre vonatkozólag) eddig az illető pénztár saját autonóm jogkörében állapította meg; ez is megszűnik; mert ezeket az országos (budapesti) pénztár fogja megállapítani általánosságban, s mindenki oly járulék fizetésére lesz kötelezve, mint a minő osztályzatba tényleges keresete szerint sorzandó. Eperjesen pl. eddig az átlagos heti-jarulék 14 kor. 40 fill. átlagos kereset után 36 fill., míg az új törvény életbelépte után legalább is még két magasabb fizetési osztály fog létesíttetni. S a míg most egyharmaddal járul a munkaadó a heti-jarulékhoz, addig az új törvény szerint a betegség eseteire szóló biztosítás díját felében, a baleseti díjat pedig teljesen sajátjából fogja fizetni.

A segélyezés mérvé erősen kiterjesztett. Ezután a pénztári tagok keresettel nem bíró családtagjai is jogosítottak az ingyen orvosi gyógykezelésre, gyógyszerre, és a szükséges gyógyászati segédeszközökre, ezenfelül szülés esetén a szükséges szülészeti támogatásra és gyógykezelésre.

A baleseti segély teljes munkaképtelenség esetén az illető évi munkakeresményének 60%-a lesz; ha a biztosított a baleset folytán elhal, úgy özvegyének (esetleg szülők- és nagyszülőknek) szintén évi járulék

adandó az elhalt keresetének 20%-a szerinti összegben. Az árva, 16-ik életévük betöltéséig szintén évjáradékban részesülnek; az árva és özvegy évjáradéka azonban az elhalt férj és apa évi munkakeresményének 60%-át meg nem haladhatja.

Ez évjáradékok megállapítása első fokozaton a kerületi munkásbiztosító-pénztárak hatáskörébe van utalva, másodsorban az országos (budapesti) pénztár intézi el s harmadfokozaton a választott-bíróság dönt, melyek elnökévé a ker. pénztár székhelyén működő kir. bírák egyike fog kinevezettni.

A kerületi munkásbiztosító-pénztárak hatásköre a következőképpen van megállapítva:

1. a betegség eseteire való biztosítás közvetítése és helyi teendőinek ellátása; e czélból:

a) ellenőrzi a munkaadókat a bejelentési kötelezettség teljesítése körül;

b) nyilvántartja a biztosításra kötelezett és az önkéntes tagokat, s gondoskodik azoknak tagsági igazolvánnyal való ellátásáról;

c) előírja és beszedi a járulékokat, nyilvántartja a járulék- hátralékokat és gondoskodik azok behajtásáról;

d) kiszolgáltatja a segélyeket, gondoskodik az orvosi gyógykezelésről, gyógyászati segédeszközök kiszolgáltatásáról és intézkedik a megbetegedett tag kórházi ápolása iránt;

e) vezeti a hatáskörébe utalt betegsegélyezési nyilvántartásokat és statisztikát;

f) képviseli az országos munkásbetegsegélyező- és balesetbiztosító-pénztárt és megbízás esetén annak nevében bíróságok és hatóságok előtt eljár;

2. a baleset eseteire való biztosítás közvetítése és helyi teendőinek ellátása; e czélból:

a) ellenőrzi a baleset eseteire való biztosítási kötelezettség alá eső munkásokat foglalkoztató üzemek tulajdonosait a munkásoknak és az üzemnek, az üzemben beálló változásoknak és a baleseteknek bejelentése, a bérviszonyokra vonatkozó adatok beszolgáltatása, valamint a balesetelhárítási rendszabályok foganatosítása körül;

b) nyilvántartja a kerületben levő baleset eseteire biztosított egyéneket és üzemeket és az a) pont szerinti bejelentéseket, úgyszintén a balesetbiztosítási járulékok és díjak befizetését az országos pénztárhoz közvetíti s illetve a járulékok és díjak beszédése és behajtása körül törvény szerint eljár;

c) eljár a balesetek felvétele és megállapítása, úgyszintén a baleseti következmények megállapítása körül s megállapíthatja az ideiglenes segélyeket és járadékokat;

d) közvetíti az országos munkásbetegsegélyező és balesetbiztosító-pénztár által teljesített járadékfizetéseket;

e) vezeti a hatáskörébe utalt baleseti nyilvántartásokat és statisztikát.

Érdekes, hogy míg a jelenleg érvényben levő 1891. évi XIV-ik t.-czikk jogot egyáltalán nem adott a ker. pénztárak vezetőségeinek, hogy az alkalmazottak pontos és egyáltalán való bejelentését ellenőrizzék, addig az új törvény egyik fő-kötelességévé teszi a kerületi munkásbiztosító-pénztáraknak a munkaadók oly irány-

bani ellenőrzését, vajjon bejelentési kötelezettségeinek eleget tesznek-e, s hogy az ellenőrzést minél hatékonyabban vihessek keresztül, ez okból a pénztáraknak kellő igazolással ellátott közegeit ez eljárásuknál az iparhatósági közegeket megillető közhatalósági jelleggel ruhazza fel. Ez tehát annyit jelent, hogy a jövőben a pénztárak vezetőségei kötelesek lesznek az üzleteket, műhelyeket stb. az alkalmazottak számontartása czéljából ellenőriztetni s minden késedelmes, vagy nem a tényleges munkábaállás idejétől számított bejelentést, a mint az a pénztárnak bármilyen módon tudomására jut, okvetlenül át kell tennie az iparhatósághoz a kihágási eljárás megindítása és a kihágást elkövető megbírságotatása czéljából.

Az országos, kerületi és vállalati betegsegélyező-pénztárak feletti állami felügyeletet és ellenőrzést a Budapesten létesítendő munkásbiztosítási hivatal (eddig az iparhatóságok végezték) fogja végezni. E hivatal lesz jogszóval a másodfokú választott bíraskodást is végezni. E biztosító hivatal tisztviselői kara már a napokban ki fog nevezettni s rövidesen megkezdni működését.

Az új törvény által megállapított büntető határozatok is sok újat tartalmaznak. Így 100 koronáig, ismétlődés esetén 200 kor.-ig terjedhető büntetéssel lesz sújtható az a munkaadó, a ki az alkalmazottjától levont pénztári járulékot nem fizeti be az esedékesség szerinti időben. (Eddig ugyanis igen gyakran megtörtént, hogy a munkaadók az alkalmazottak járulékát levonták, de be nem fizették, s így a pénztárak lettek az állandó veszteségek.)

Végül jelezhetjük még, hogy az új törvény szerint úgy a közgyűlésen, mint az igazgatóságban, felügyelőbizottságban és választott-bíróságban a munkaadók az alkalmazottakkal egyforma arányban lesznek képviselve, az eddigi egyharmad képviseltetés helyett. U—g.

HIREK.

— **Kinevezések.** Az igazságügyminiszter Göndör Béla eperjesi joggyakornokot a gyulai kir. törvényszékhez aljegyzővé nevezte ki.

A kassai ítélőtábla elnöke Grüss Sándor, eperjesi lakos, végzett jogászt díjtalan joggyakornokká nevezte ki.

— **Szobrot Thököly Imrénék!** Késmárk város lakossága, az örök álmatlanná várossukban nyugvó Thököly Imrénék szobrot akar emelni. A gyűjtés megindult és az adományok máris olyan összeget tesznek ki, hogy bizton remélhető a szép terv gyors megvalósulása.

— **Békenap.** Gróf Apponyi Albert kultuszminiszter legújabb rendeletében a fák és madarak napja mellé még egy újabb napot rendelt a középiskolai tanulmányok megemlékezésére. Ez a nap: május 18-ika, az első hágai békekonferencia évfordulójának napja. A miniszteri rendeletnek muitt szombaton valamennyi helybeli tanintézet eleget tett, a mennyiben az előadások tartama alatt méltatták a bekenap jelentőségét.

— **Az amerikai g. k. püspök.** Ortinsky István, a most kinevezett amerikai görög-katolikus püspök, a ki Galicziában szerzetes volt, dr.

— Ne félj Ferkó, Kanálosné nem lesz nálunk, mert ma reggel Budapestre utazott.

— Csakugyan? bizonyos vagy benne?

— Magam láttam, mikor a csészájába beült, hogy a vasútra kihajtszon. Meg is kérdeztem, hogy hova törekszik? A nagynénjét ment látogatni.

— Hm, de hát az esti vonattal hazajöhet.

— No légy nyugodt, nem eresztik azt el.

— Isten neki, hát akkor eljövök, bár nem szeretem az ilyen sokadalmat.

— De éppen neked való lesz; mindenki megleli itt a maga társaságát. Ha nincs kedved táncolni, mégy a borozóba, vagy a kártyázókhoz. Aztán a cigány nemcsak tánc-nótát húz, jut abból nekünk is.

— Hát te sem akarsz táncolni?

— Táncolok biz' én, de csak módjával. No hát szervusz pajtás, nem tartalak vissza a béreseidről. A viszontlátásig.

A lovas tovább ügetett, Muki pedig befordult a házba, s hogy elteljék az idő délig, bement ő is az irodába. (Folyt. köv.)

czegen, gavallérosan ült a nyeregben. Mosolygó, piros arcú, szőke férfi volt, olyan nyilt tekintetű, a kivel mindjárt jóismerős az ember.

— Jeget hordatok a jeges-fermünkbe — felelt a kérdésre. — Magam nézek utána, mert tavaly sok szennyes darabot hordtak be. Hát te mit csinálsz itt? Csak nem fumigálsz tén a világot innen a kapuból, ebben a csikorgós időben?

— Csigorgós, de szép. Én, pajtás, Diogenesként embert keresek. Gyere be egy snapszra. Majd beköttem a lovadat.

— Nem lehet, édes Mukim, csak most kezdtük a jeget vágni.

— De estére csak eljössz? A Lajcsi bandája lesz itt. Nagyszerű primás! Ha rákezd, a lellem is sir utána. Persze, hogy eljössz... hogyne?!

— Tudod, pajtás, eljönnek szivesen...

— Mit... eljönnek? Ha szivesen, hát eljössz.

— Csak egy scrupulusom van.

— Ki vele... mi az?

— Tudom, hogy itt lesz Kanálosné is.

— Haha, félsz, hogy megint van egy ajánlottja?

— Egy? van annak minden újjára tíz. Félesztendeig gyötört a Czibakék Lottijával. Hiába mondtam neki, hogy nem kellek én annak, nagyobbra lát az, nem való az ilyen szegény legényhez... csak nem akart resignálni. Nem tettem be a lábamat olyan házba, a hol belé nem botlottam volna. Akkor aztán megeredt a zsilipje. Egyszer pláne, mikor az anyárhoz jött be, egy darab kenyeret mutogatott diadallal, hogy Lotti milyen kenyeret tud sütni. Igazán, csak a postás-legény szabadított meg tőle.

— Hogy-hogy?

— Lotti eljegyzési kártyáját hozta. Szó nélkül mutattam meg a derék asszonyságnak.

— Haha, képzelem, milyen tableau volt az!

— A sors igazán tartozott nekem azzal az elégtellel, hogy lássam elképedni. A Hektor kutyám járt legjobban, mert annak dobta oda a kenyérdarabot. A jó asszony alig tudott szóhoz jutni, hogy ez az eljegyzés az ő tudtán kívül esett meg. Hanem azért nem jött ki a sodrából; vigasztalni kezdett s ígérte, hogy majd szerez ő nekem Lottinál különbet. No hát erre, kedves pajtás, nem vagyok kíváncsi.

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testület, megemlérteti a köhögést, vildéket, éjjeli izzadást.

Tüdőbetegségek, hurutok, számar-köhögés, skrofulozis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva.

Mindhogy értéketek utánzatokat is kínálnak, kérjen mindenképp „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sv.)

„Roche”

Előzetes orvosi rendelésre a gyógyszerintézetben. — Ára üvegkint 4.—korona.

Vályi János megyéspüspök látogatása végett Eperjesen időzött. Innen az új püspök Rómába utazott, a honnan e hónap végén indul Amerikába hivatalának elfoglalása végett.

— **Dr. Czirfusz Dezső** kir. tanácsos Bártfafürdőre érkezett és orvosi rendeléseit megkezdte.

— **Dr. Fuchs Lipót** ügyvédi irodáját Eperjesen, a *Fő-utca* 140. sz. házban nyitotta meg.

— **Államsegély.** A Sárosvármegyei Gazdasági Egyesület a földmívelési kormánytól 2000 kor. államsegélyt kapott.

— **Hymen.** Dr. Fuchs Lipót ügyvéd Eperjesen eljegyezte **Fuchs Márk** leányát, *Malvinkát*.

— **Vallásos estély.** Az evang. theologusok Belmissioi Egyesülete május 31-ikén, pénteken tartja harmadik vallásos estélyét, a melyen szaval **Blatny Lenke** és **Kárpáti János**, felolvas — «Miért olyan sok napjainkban a boldogtalan ember?» című alatt — **Paulik János**, nyiregyházi ev. lelkész, zenélnék az ev. tanítóképző-intézet növendékei s vegyeskar éneket ad elő.

— **Térzene-műsor máj. 26-ikán:** 1. Induló. 2. Egyveleg a «Bánk bán» című operából, Erkeltől. 3. «Lángoló szerelem», mazurpolka, Strausstól. 4. Nyitány a «Könnyű lovasság» című operából, Suppétől. 5. Egyveleg a «János vitéz» cz. operettéből, Kacsóhtól. 6. Magyar induló.

— **Halálozás.** Résztétel kaptuk és közöljük a következő gyászjelentést: „Özv. linienstreiti Pacher Hermáné szül. semsei Semsey Gabriella — úgy a saját, mint az összes rokonság nevében — fájdalomtól megtört szívvel tudatja, hogy forrón szeretett nővére: özv. salgóci *Czirbusz* Istvánné szül. semsei Semsey Amália, Eperjes szab. kir. város volt tiszti-főorvosának özvegye, május 20-ikán reggeli 6 órakerületének 86-ik évében, a halotti szentségek ajátos felvétele után végelgyengülésben kimult. A megboldogult hült tetemét május 22-ikén d. u. 4 órakerület fogjuk a róm. kath. egyház szertartása szerint a helybeli sírkertbe örök nyugalomra helyezni. Az engesztelő szentmise-áldozat pedig május hó 23-ikén d. e. 10 órakerület fog a helybeli szentferencziek templomában az égék Urának bemutatni. Eperjes, 1907. május 20. Áldás lengjen drága porai felett!”

— **A városi tisztújítás** határnapját június 6-ikára, csütörtökre tűzte ki az alispán. A városi képviselők körében mozgalom indult meg az iránt, hogy előzetes értekezletet tartsanak, a melyen az egyes állások betöltésére nézve megállapodnának.

— **Érdekes lelet.** A Rákóczi-házban is vízvezeteki dolgokkal vannak elfoglalva. Ásatás közben egy érdekes Rákóczi-korabeli pinczehelyiségre akadtak, a melyben díszesen zománczott agyagfazékra, több törmelékre, sőt özejekre és dämvadak koponyáira is bukkantak. Hihetőleg hörtön volt azon a helyen. Erős bolthajtásokkal van ellátva és a szomszédos Werther- és Holénia-házak és a Főutca felé befalazott ablakkal van ellátva. A pinczehelyiség a Rákóczi-ház udvarának kellő közepén van. Nem ártana ott további kutatásokat végezni. Az érdekes leletet a tulajdonosa a Nemzeti Múzeumba fogja felküldeni.

— **A negyedik gyógyszer-tár** ügye május hó 31-ikén kerül tárgyalásra a vármegyei egészségügyi bizottságban, a mely ebből a czélből, a mondott napon d. u. 3 órakerület tart ülést a vármegyei házkistermében.

— **Ne sokat fárassza magát!** Önnök olyan sör kell, mely nemcsak jónak látszik, hanem jó is. Már pedig bárhol keressen ilyet, sehol sem talál e tekintetben megfelelőbb sört, mint *Bohrandt* J. V. eperjesi főszertüzletében.

— **Az eperjesi ügyvédi kamara** közhírré teszi, hogy dr. *Fuchs* Lipót ügyvédet, Eperjes lakóhelylyel, névjegyzékébe felvette.

— **A délelőtti tanítás.** Az EPERJESI LAPOK legutóbbi számában egy szülő a felett fejezte ki aggodalmát, hogy az egyfolytában való tanítás nem lesz-e alkalmatlan telen, a midőn az oktatás nem 12-ig, hanem 1 óráig fog tartani? Erre a felszólalásra — társai nevében is — levelet küldött egy VII. osztályú tanuló, a melyben kiemeli, hogy az aggodalom alaptalan, hiszen a szülők $\frac{1}{4}$ ed része házi viszonyaihoz mérten is alkalmasabbnak találta az egyfolytában való tanítást, a mely

a tanulóknak nézve a megbecsülhetetlen előnnyel jár, hogy nem kell éjjel könyv mellett ülnök. A tanulók egyhangúan azt vallják, hogy összehasonlíthatatlanul jobb az új rend a régivel, mert lényeges könnyítéssel és időmegtakarítással jár.

— **Pályázatok.** Az alispán Kisszeben és Bártfa szab. kir. városok tisztújítására nézve is kiírta már a pályázatot. Az előbbi városban öt, az utóbbiban 12 állás kerül betöltés alá. A javadalom — a fájárandóságon kívül — a következő: I. *Kisszebenben:* Polgármester, évi fizetése 3600 kor., lakbére 500 kor. Tanácsnok, „ „ 1580 „ „ 350 „ Tiszti ügyész, „ „ 1000 „ „ 350 „ Péntárnok, „ „ 1716 „ „ 350 „ Ellenőr, a ki egyúttal közgyám is, évi fizetése 1430 kor., lakbére 350 kor. — II. *Bártfán:*

Polgármester, évi fizetése 2800 kor., lakbére 400 kor. I. tanácsnok, „ „ 2200 „ „ 400 „ II. „ „ 2000 „ „ 400 „

Főpéntárnok, a ki egyúttal a közgyám teendőit is végzi, évi fizetése 1700 kor., lakbére 300 kor.

Ügyész, „ „ 1400 „ „ — „

Építész, „ „ 1400 „ „ 200 „

Két ellenőr, évi fiz. egyenk 1400 „ „ 200 „

Péntári tiszta, évi fizetése 1200 „ „ 120 „

Rendőrbiztos, „ „ 1400 „ „ 200 „

Raktárnok, gazda, évi fiz. 1000 „ és természetb. lak.

Ütibiztos, mezőfelügyelő, évi fiz. 1000, lakb. 200 kor.

Egyházi és aggápdai gondnok, évi fizetése 100 kor.

A pályázat június 10-ikén jár le mind a két helyen.

— **Emléktárgy átadása.** *Farago* József városi tanácsosnak az eperjesi ág. h. evang. egyházközség nevében május 18-ikán nyújtotta át az ünnepelelt lakásán, a presbyterium élén: *Kubinyi* Albert, egyházi felügyelő, udvari tanácsos az egyháznak értékes aranyórából és lánczából álló ajándékát, mint az egyháztagok köszönete, tisztelete, hálája, szeretete maradandó látható jelét annak a kétségbevonhatlan igazságnak a hangoztatásával, hogy minden kincs birtokában sem lett volna képes az egyház, templomában, alkotni az utókor számára olyan istenes szép művet, a milyent teremtett evangéliumi szegénységéből, ha nem támasztott volna a Gondviselés számukra *Farago* József városi tanácsos személyében egy ifjú, ideális gondolkozású, fáradszátlan támogatót, ügyes tervezőt, tapintatos vezetőt, a kinek lebilincselő egyénisége élő biztosítéka volt a hosszú és nagy munka egyetértő, békés, összhangzatos befejezésének! E tudatban kérte az ősz egyházvezér a közélet fiatal munkását, fogadja az egyház ajándékát a legönzetlenebb munkában kötött felbonthatatlan szeretetszövetség szerény emlékekül. Szívvel kívánja, hogy ez az óra, a miről azt mondja a költő: omnes vulneant, ultima — necat... ez az óra, a mit az egyházra emlékeztetve viselni fog: legyen czáfolata a költő szavainak és csak jó órákat, megelégedett napokat, boldog éveket hozzon és mutasson közéletünk nemes munkásának s ha majd egy hasznos, sikereiben gazdag, hosszú élet után bekövetkezik: legyen a lezajlott órák között a legutolsó a legboldogabb! A felügyelő beszéde után ifj. *Draskóczy* Lajos adta át az egyház emlékkönyvét, mely a templom renoválásának történetét foglalja magában, mire az ünnepelelt mélyen megindulva mondott köszönetet s szeretettel látta vendégül a küldöttség tagjait.

— **Fagyalt à la Gerbeaud** *Berger* kávéházában.

— **Adókiivetés.** Eperjes szab. kir. város területére vonatkozólag az egyenes-adókat kivető bizottság *Kósch* Árpád elnöke alatt, — május 27-ikén és 28-ikán működik, a «Fekete-sas»-ban, mindkét napon d. u. 2 óráig kezdve.

— **Tanító-gyűlés.** A Sárosvármegyei Általános Népművelő-Egyesület felsőtarcazi köre május 15-ikén Pécsújfalun tartotta évi gyűlését, a melyen *Kiss* Erzsébet óvónőt és *Kovalicsky* Margit tanítónőt jegyzőkönyvi köszönettel tüntették ki a magyar nyelv sikeres tanításáért. A gyűlésen *Chytil* Pál és *Gajdos* János tartottak felolvasást. Gyűlés után *Koscs* Ferencz igazgató-tanító vendégelte meg a köri tagokat.

— **Az igen tiszt. amatőrök részére** sötét-kamarát rendeztem be, melyet t. vevőimnek és másoknak is díjtalanul rendelkezésére bocsátok, s a fényképezésnél útbaigazítással készséggel szolgállok. Legújabb fényképezési gépek és cikkek, megbízható lemezek és papírok üzletemben gyári áron beszerezhetők *Pálesch* Árpád, droguista.

— **Lóverseny.** A Sárosvárm. Lótenyésztés és Lóversenyeket Pártoló Egyesület szeptember 22-ikén tartja meg lóversenyét. A versenyfeltételeket legközelebb küldi szíjjel az egyesület. E lóversenyek czéljaira a földmívelésügyi miniszter 3100 k. államsegélyt, az Úrlovasok Szövetkezete pedig 1600 k.-t engedélyezett.

— **Városi közgyűlés.** Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete mult szombaton, harminczhárom képviselő kérelmére, rendkívüli közgyűlést tartott, a melyen az *alorvosi* állás betöltése felől határozottak, minthogy dr. *Holénia* Gyula főorvos, kellően megokolva, azt indítványozta, hogy külön városi és külön kórházi alorvosi állás szerveztessék. *Krayzell* Aladár polgármester, dr. *Holénia* Gyula, dr. *Rosenberg* Teofil, dr. *Mikler* Károly és dr. *Rosenberg* Mór felszólalása alapján elhatározták, hogy kórházi alorvosi állás szervezése iránt felirnak a belügyminiszterhez s az általános tisztújításnál az alorvosi állást nem töltik be.

— **Panasz** érkezett hozzánk a város gazdasági ügyeinek lanya vezetése miatt. Most is egyszerre négy ló lett beteg; továbbá nem gondoskodott a gazdasági felügyelő elegendő széra beszerzéséről az őszszel, a mikor 8 korona volt a széra métermázsája, most aztán 12 kor.-ért vettek szénát — állítólag magától a gazdasági felügyelőtől. A polgármester és a tanács lelkiismeretesebben teljesítse ellenőrző kötelességét!

— **Adományok.** A kerületi ifjúsági torna-verseny költségeinek fedezésére újabban a következő adományok érkeztek: dr. *Englender* Emil 5 korona, *Bretz* Sándor 5 kor., *Tótsóvári* m. kir. erdőhivatal tisztikara 7 kor. 10 fill., *Gregor* Endre 5 kor., Eperjes szab. kir. város (2392—1907. sz. h.) 300 kor., dr. *Ferbstein* Márk 10 kor., dr. *Rosenberg* Teofil 10 kor. Az előző gyűjtésekkel együtt 2098 korona 62 fillér. A nemesszívű adakozóknak köszönetét nyilvánítja a rendező-bizottság.

— **Ifjúsági zászló-szentelés.**

Mintegy 17 esztendővel ezelőtt indult meg a gyűjtés az eperjesi kir. kath. főgimnáziumban egy ifjúsági zászlóra. Azóta többször megismétlődött az s a tanári-testület nagylelkű önmegadózatása, egy alkalommal e czélra rendezett hangversenynek tiszta jövedelme megteremtette azt az összeget, mely a zászló eszméjének megvalósítását lehetővé tette, ha a szükséges zászlóképeket az intézet költség nélkül szerezheti meg. S ezt a hiányt is pótolta a gimnázium egyik tanárának *Turek* Gyulának művész-csapatja, a ki szívesen vállalkozott arra, hogy — mint az iskolának egykor növendéke — hálából megfesse a képeket: a «Magyarok Nagyasszonyát» és «Szt. Imre herceget». Így hát valóra vált teljesen a régi óhaj s május 19-ikén egyházi szertartással ünnepélyesen föl is szenteltetett az ifjúsági zászló a ferenczrendiek zárdátemplomában. A fölszentelés szertartását dr. *Fischer-Colbrie* Ágoston kassai püspök végezte. A zászlóanyai tisztet kassóci *Uhlarik* Mátyásné, az eperjesi törvényeszk elnökének nagylelkű s áldozatrakész felesége töltötte be, a ki a zászlót gazdagon hímzett szalaggal ékesítette föl. A zászlószentelés pünkösd vasárnapján d. u. 3 órakerület történt. Az érkező püspököt a templom bejáratánál a gimnázium tanárkara s a segédkező pap-ság fogadta, élén a ferenczrendi atyákkal. A házfőnök latin nyelvű üdvözlő-beszéde után a püspök az ifjúság sorsfala között s a kar éneke mellett a szentélybe vonult, hol a szertartás elején lelkes beszédet intézett az ifjúsághoz a zászlónak s a rajta lévő képeknek a jelentőségéről. Buzdította az ifjúságot arra, hogy minként egykor «Pro Deo, Patria et Libertate» lobogtatták a kurucz hősök a Máriás lobogókat, úgy tanuljon meg ő is küzdeni az Istenért, a mennyei és földi hazáért s azért az igazi szabadságért, mely a magasatos elvek szolgálatában áll s a melyre Szt. Imre példája tanít. Az oltárbeszéd elhangzása után megáldá a püspök a lobogót s bevete a zászlószegyet azon óhajjal, hogy a boldogságos Szűz oltalma és Szt. Imre példája lebegjen az ifjúság fölött. Erre következett a többi szegek beverése. E ténykedésben a következők vettek részt: *Kovalicsky* Kornél nagyprepost, ki az eperjesi püspököt helyettesítette, a zászlóanyja, *Semsey* Boldizsár főispán, *Tahy* József alispán, Eperjes város polgármestere, dr. *Mázy* Engelbert főigazgató és a kir. kath. főgimnázium tanári-kara nevében dr. *Tóth* Sándor igazgató; az ifjúság nevében *Jeczusko* Imre VIII. o. t. A zászlószentelést nyomban követte az ifjúsági Mária-kongregáció fölavató ünnepélye, a mely alkalommal a jelöltek, (24-en) a társulat püspök-védnöke kezébe tették le a fogadalmat,

Képes-levelezőlapok legnagyobb választékban Kósch Árpád papirraktárában Eperjesen. ==

Író

hogy mint a boldogságos Szűz erénypéldáinak követői az életben teljesítik azokat a kötelességeket, melyeket tőlük Isten és a haza megkívánnak, hogy mindenkor minden körülmények között jellemes, talpig becsületos emberek legyenek. A templomi szertartás után a fölszentelt zászlóval az intézetbe vonult az ifjúság, hol a nagyszámú, előkelő közönség jelenlétében iskolai ünnepélyt rendezett a következő programmal: 1. Himnusz. Énekelte a főgimn. énekkara. 2. Megnyitó-beszéd. Előadta a főgimn. igazgató. 3. Kreutzer: Üdvözlő dal. Énekelte a főgimn. énekkara. 4. Ünnepi beszéd. Tartotta Marczinkó Andor VIII. o. t. 5. Beethoven: «Isten dicsősége». Játsszotta a főgimn. zenekara. 6. Szepessy—Kontor: «Rákóczi lobogója». Melodráma. Szavalta Gobonya Albin VIII. o. t., Uharlik József VII. o. t. zongorakísérettel, Kohout János III. o. t. harmoniumkísérettel és az énekkar közreműködése mellett. 7. Záróbeszéd. Előadta Petro András VIII. o. t. 8. Rákóczi-induló. Játsszotta a főgimn. zenekara. A műsor minden száma fényes sikert s nagy tetszést aratott, úgy, hogy az ünnepély méltó volt a nap nagy jelentőségéhez.

— **Köszönetnyilvánítás.** *Frechtmann* Salamon úr — magyar állampolgári esküjének letétele alkalmából — 20 koronát adományozott árva-házunk javára. Fogadják a nemesszívű adakozó hálás köszönetünket! A Sárosvárm. Jót. Nőegylet nevében: *Kösch* Árpádné elnök, *Oszwald* Károly titkár, *Kösch* Árpád pénztáros.

— **A Ferencz József keserűvíz** a gyógykincsek egyik legértékesebb része és évenként sok millió palackban az egész világba szétküldetik. Kérjük határozottan *Ferencz József* keserűvizet, nehogy valamely csekély értékű utánzatot kapjunk.

— **Nemzetiségi per.** Az eperjesi törvényszék a napokban — dr. Körtvélyessy Dezső törvényszéki bíró elnöklelte alatt — nemzetiségi pert tárgyalt. A kir. ügyészség azzal vádolta dr. *Medveczky* Lajos zólyomi ügyvédet, hogy a legutóbbi képviselő-választások idejében Girálton mondott program-beszédében igazgatót, azt követelvény, «hogy a többség legyen ezen a vidéken mindenben az uralkodó» stb. Számos tanú kihallgatása után a törvényszék felmentő ítéletet hozott, mert a vádbeli kifejezések igazgatásra alkalmasoknak nem tekinthetők. Az ítélet ellen *Fest* Géza kir. alügyész felebbezést jelentett be.

— **Bolti tűz.** Május 19-ikén *Friedmann* Mór fűszerkereskedőnek a Fő-utca és a Lócsei-út sarkán levő üzletében — eddig ki nem derített okból — tűz ütött ki. Az elég hamar megérkezett tűzoltóság a csövet jóideig nem bírta használni, mert nem hozta magával a cső végére szükséges irányító-csapot; majd pedig eloltotta ugyan a tüzet, de az oltással — állítólag — több kárt okozott, mint maga a tűz.

— **Letartóztatott író.** A múlt évben történt, hogy a bártfai határrendőri hivatal *Schächter* Mózes, orosz származású újságíró az ország területéről kiutasította. *Schächter* erre Budapestre távozott, hol a bártfai határrendőrség megkeresésére letartóztaták; de csakhamar szabadlábra helyezték. *Schächter* most Budapesten az államrendőrség újból letartóztatva és a tolonczháza kísérte. Kiszabadítása érdekében *Kis* József, «Ignotus» és más írók közbenjártak; s ez sikerült is, mégis azzal, hogy június 1-jéig tartozik az ország területét elhagyni.

— **Ujdonságok fényképezési kamarákban** kaphatók *Cattarino* S. Utóda: *Földes* Samu papír- és díszműárú-üzletében (Eperjes, Fő-utca 78), ahol mindennemű fényképezési eszközök, a szükséges összes vegyi és optikai kellékek *eredeti gyári áron, előnyös részletfizetésre* is beszerezhetők. Kivánatra árjegyzék. Ugyanott *sötét-kamra* díjtalanul áll a t. Közönség rendelkezésére.

— **Sztrájk.** Az eperjesi házi-vízvezetési munkálatokat teljesítő *Becsey* és *Tóth*-céznek munkásai a napokban sztrájkba léptek. Ennek az oka az volt, hogy a munkavezető az egyik munkást arcziul ütötte. A vállalkozók elégtételt szereztek a megsértett munkásnak s így a sztrájk csakhamar megszűnt.

— **Menetrendi sérelmek.** A május 1-jén életbelépett új menetrend Eperjesre és Sárosvármegyére nézve több tekintetben igen hátrányos. Elsősorban hangsúlyozzuk, hogy ismét megmaradt az általunk — a közönségnek rendkívül gyakran kifejezett panaszai alapján — több ízben kifogásolt hosszú tartózkodás *Aboson*, sőt ez némely vonaton még hossz-

szabb lett. Így az este 7 óra 15 p.-kor Eperjesről induló vonat teljes 40 percet vár Aboson; a Kassáról este 7 óra 42 p.-kor elmenő gyorsvonat 36 percig időzik Aboson s innét kezdve Eperjesig mint vegyesvonat folytatja útját, de azért az egész (kassa—eperjesi) útra *gyorsvonati* árakat kell fizetni. Az Eperjesről reggel 7 óra 20 perczkor induló személyvonat 20 percet tölt Aboson s ez a vonat most 5 percczel korábban indul, dacára, hogy a csatlakozó gyorsvonat Kassáról 10 percczel később indul és Budapestre is 20 percczel később érkezik, mint eddig. A Budapestről ezentúl is este 8 óra 45 p.-kor induló személyvonat most 20 percczel később jut el Eperjesre, jóllehet éppúgy reggel 5 óra 2 perczkor érkezik meg Kassára, mint május 1-je előtt. A Budapestről reggel 7-kor (eddig 7 óra 40 perczkor) elmenő gyorsvonat Kassára most az eddiginél *rövidebb* idő alatt jut el, ellenben útja Eperjesre 20 percczel meghosszabbodott. A Budapestről délután 2 óra 15 perczkor induló gyorsvonat is ezentúl 15 percczel később jut el Eperjesre. A Budapestről este 9 óra 40 perczkor elmenő személyszállító tehervonat már reggel 7 óra 17 perczkor Kassán van, de innét már csak 7 óra 40 perczkor indul, Aboson 21 percet késik (eddig csak 12-öt várt), az összes utasoknak át kell szállniok és 9-kor vergődik el Eperjesre, még 5 percczel később, mint eddig, vagyis a 33 km.-es (kassa—eperjesi) út *majdnem 2 óráig* tart. Kivánjuk ezen, a forgalomra igen káros és kellő jóakarattal elhárítható késelemnek sürgős megszüntetését s ajánljuk ez ügyet a Ksod. vasút vezérigazgatóságának, vármegyénk köz-igazgatási bizottságának, mint ellenőrző hatóságnak s benne a vasúti ügyeket képviselő államépítészeti hivatali főnöknek, úgy a kassai kereskedelmi és iparkamarának és az Omké-nak figyelmébe. Mostoha gyermek Eperjes még mindig a Ksod. vasút vezetői részéről

— **Megszűnt czég.** «Schreiber és Szántó» eperjesi czég megszűnt és a törvényszék jegyzékében töröltetett.

— **Hogy a Kathreiner-féle Kneipp-malátakévé csak egész szemekben,** gondosan eredeti csomagokban csomagolva kerül eladásra, emeli annak általánosan ismert nagy előnyeit, biztosítja a vevőt az árú tisztaságáról és lehetetlenné teszi idegen anyaggal való hamisítását, vagy hogy portól, más illatoktól stb. rongáltassék. Háziasszonyainknak büszkesége mindig a valódit és a legjobbat vásárolhatni. Ha tehát ügyelnek a Kathreiner-féle Kneipp-malátakévé eredeti csomagjain levő Kathreiner névre és a védjegyre Kneipp páter arczképével, úgy nemcsak az árú tisztaságát, hanem egyúttal annak teljes jóizét és a kedvelt kávézamatot is biztosítják maguknak, mely a valódi Kathreiner kitünteti ma már az egész világon elismert előállítási módja révén.

— **Műkedvelő-előadás.** A girálti intelligencia néhány tagja az Eperjesi Széchenyi-kör girálvidéki népnevelési szakválasztmányja alaptökejének a gyarapítására május 9-ikén este 8 órakor tartotta meg színelőadással egybekötött hangversenyét. *Dürner* Gyulának «A viharban» című dalával kezdődött a műsor. Fohászos dallamát meghatóan énekelte az alkalmi dalkör *Fesztrebényi* Gyula állami elemi iskolai igazgató szakavatott vezetése mellett. Vigjáték következett ezután: «A másé» volt a czíme és szerepeltek benne igen ügyesen: *Kolosy* Miklós (Honeyball Pál), *Gyarmathy* Lenke (Katalin, Honeyball neje), *Berezovicsy* Lolo (Margit, Honeyball húga), *Huszovszky* Nándor (Swoppington, Honeyball barátja), *Csiha* Barna (Census Jeremiás) és *Fesztrebényi* Gyuláné (Eliz, szobalány). Bakos József «Gyöngyvirág» keringőjét pompásan adta elő hegedűn *Fesztrebényi* Gyula, melán kísérte ceterán *Czentner* Sándor. Szépen zongorázta el dr. *Zoltán* Gedeonné a «Magyar hangulatok»-at *Chován* Kálmántól. *Vörösmarty* Mihály «Szép Ilonka»-ját érzéssel szavalta *Farago* Hedvig, harmonikus kísérte zongorán dr. *Zoltán* Gedeonné. A melodramát élőképkel mutatták be. *Árpád* Gyuláné (Szép Ilonka) ábrázolása plasztikus, *Ilykovicz* Istváné (Mátyás király) méltóságos, a *Bodnár* Béláé (Peterdi) gyöngéd nagypapa, lelkes hazafi. «Magyar dalok» zárták be a műsort. Ugyanazok énekeltek, a kik az első dalt, szintén dicséretes eredménnyel. Czigányzenésznőnél reggelig tánczolt a vidadni szerető ifjúság. A tiszta anyagi fölölseleg 200 korona.

— **A városi képviselő-választás.** Eperjes szab. kir. város képviselőtestülete választott tagjai felelésének hatéves mandátuma ez év május havában lejárt és ezért az új képviselők megválasztására Sárosvármegye alispánja május 22-ikét tűzte ki határ-

napul. A közzétett hirdetmény szerint ez alkalommal a felső-kerületben 18 rendes- és 8 póttagot, az alsó-kerületben 15 rendes- és 6 póttagot kellett választani. A választás napját megelőzőleg már hosszabb időn át folytak a tárgyalások, melyek olyan névjegyzékek megállapítását célozták, a melyek lehetőleg minden érdekkört és pártárgyalatot kielégítenek. Hosszas és küzdelmes tárgyalások után elkészültek a listák, a melyek azonban a választó közönség széles rétegeiben élénk ellentmondásra találtak. Az elégtelenekek gyorsan szervezkedtek és a részükről kijavított szavazólapok a város színeiben — felső-kerület kék, alsó-kerület sárga — már másnap, május 19-ikén megjelentek. És megindult a lázas munka az egész vonalon. Május 21-ikén kinyomatták az eredetileg összeállított névjegyzékeket is, melyek színe — az előbbiekhöz majdnem teljesen hasonlóan — kék és fehér volt. Időközben még egy újabb lista látott napvilágot, mely az alsó-kerületben kék és a felsőben fehér volt. Estére pedig kihordották az alsó-kerületi «demokraták» listáját is, mely a hozzája fűzött kiáltványban a «gyomlálás» szükségét hirdette. Május 22-ikén pontban 9 órakor nyílt meg a szavazás. A felső-kerületi bizottságnál *Dóbiás* Ede kir. főmérnök elnökolt, bizalmi férfiak: *Lukovits* Aladár, dr. *Maibaum* Arthur, *Brestyenszky* György és *Haluska* András voltak, a jegyzőkönyvet *Lagyassy* Sándor vezette, a személyazonosságát *Sebes* István rendőrtiszt állapította meg. Az alsó-kerületi bizottságnál *Klefner* Gyula elnökolt, bizalmi férfiak: *Draskóczy* Lajos, *Theisz* Ármin, *Schroepfer* Antal és *Szekely* Pál voltak, a jegyzőkönyvet *Bobek* József vezette, a választók személyazonosságát *Mochnay* Vilmos rendőrtiszt állapította meg. A szavazás a választópolgárok élénk érdeklődése mellett szakadatlanul folyt délután 4 óráig. Ekkor berekesztették a szavazást és megkezdődött a szavazólapok összeolvasása. Ez az alsó-kerületben éjjel, a felső-kerületben hajnali 3 $\frac{1}{2}$ óráig tartott. Ekkor hirdették ki az eredményt, mely szerint a felső-kerületben megválasztottak rendes tagokul: *Molitorisz* István 358, *Luchs* Róbert 354 (új), *Libay* Miklós 349, *Próner* Károly 349, *Grieger* Tivadar 342, *Kvitkovszky* Ignác 338 (új), *Pollák* Jakab 321 (új), *Lefkovicz* Mór 320, *Grósz* Náthán 317, *Fischer* Bernát 267 (új), dr. *Rosenberg* Mór 249, *Brestyenszky* György 248, *Balpataky* József 212 (új), *Peskó* Ödön 202 (új), *Draskóczy* Lajos 208 (új), *Kamenyiczky* András 194 (új), *Gerő* Mihály 193 (új), *Gerbery* Sándor 175 (új) szavazattal. Póttagokul: *Glasner* Mór 337, *Grúz* László 278, *Kónya* Miklós 205, *Grega* András 198, *Krucsay* Lajos 198, *Páter* Mihály 197, *Benyó* Antal 197, *Gregor* Gerő 150 szavazattal. Az alsó-kerületben a választás eredménye a következő: Rendes tagok lettek: *Dóbiás* Ede 303, *Kampauer* Adolf 295, *Rakovszky* Elek 294 (új), *Fekete* Imre 284, dr. *Máriássy* Béla 272 (új), *Szekely* Pál 264, *Kőszeghy* József 259 (új), *Bánó* Aladár 253 (új), dr. *Propper* Adolf 251, dr. *Vojtovics* József 190 (új), *Gerbery* Sándor 171 (új), *Dessewffy* Ferencz 161, *Voloszinovits* János 159, *Verdon* László 156, *Répássy* György 155 (új) szavazattal. Póttagok lettek: *Gregor* Gerő 163, *Kamenyiczky* András 160, *Pethe* Ferencz 159, *Glatz* János 157, dr. *Rosenthal* Adolf 143, *Ágoston* Károly 141 szavazattal. A megtartott választás folyama alatt a körülbelül 900 választó közül szavazott 685, és pedig a felső-kerületben 360, az alsóban 334. A városi képviselőtestület eddigi tagjai közül a következők maradtak ki a választás eredményeképen: *Dienes* Lajos, *Dobay* Árpád, *Fekt* Ferencz, *Füller* János, *Gaal* András, *Hamborszky* Bertalan, *Hortulányi* András, *Mattya-szovszky* György, dr. *Petrik* Igor és *Pletényi* Endre. Az eredmény az, hogy a felső-kerületben a sárga-kék párt listája teljesen bejött, míg ellenben az alsó-kerületben a kompromisszumos fehér-kék párt listája győzött azzal a különbséggel mégis, hogy *Kassay* István helyett a sárga jegyzéken jelölt *Répássy* Györgyöt választották meg. Ha a «demokraták» az alsó-kerületben el nem vonnak 30—40 szavazatot — az eredmény minden reménye nélkül — a sárga listától, úgy az itt is teljes diadalt aratott volna. Mindkét kerületben megválasztották *Gerbery* Sándort, a ki — mivel az alsó-kerületben lakik — valószínűleg a felső-kerületbeli megbízatásról fog lemondani. Továbbá rendes-tag is, póttag is lett *Kamenyiczky* András, a ki póttagképen is nem szerepelhetvén, helyesebb lett volna az alsó-kerületben a 7-ik póttagot is kimutatni.

— **Halálos baleset.** *Pavlik* Györgyné, tótsóvári kocsis neje, május 23-ikán d. u. 1 $\frac{1}{4}$ órakor,

írószeretek legnagyobb választékban **Kösch Árpád** papírraktárában Eperjesen.

a helybeli vasúti állomáson, kocsitolás közben, eddig ismeretlen módon, két vasúti kocsi közé került, a melyek teljesen összezúzták. A szerencsétlenül járt asszony azonnal meghalt. A rendőrség megindította az eljárást abban az irányban, hogy nem terhel-e valakit büntetőjogi felelősség.

— **Legjobban szeretem a friss, telt arcot.** Ki ne volna e tekintetben egy véleményen Mephistoval? De mily gyakran nélkülözik fiatal emberek a friss arcot! E helyett látni sápadt arcszínű és általános gyengeséget, a nélkül, hogy valamely betegség mutatkoznék. És mégis ezen rossz arcszín süllyedő tüdőbajnak az előjele. Ily esetben pedig *Sirolin-Roche*-t kell venni, a mely — mint azt számtalan orvos igazolja — a vért javítja, az organizmust erősíti, az étvágyat előmozdítja és a testet a tuberculose behatástól megvédi. *Sirolin-Roche* gyógy-szertárban kapható.

— **A M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztályának** az ifjúsági kirándulások érdekében kiadott Emlékiratáról az összes lapok nagy elismeréssel emlékeztek meg, több tanügyi lap, így pl. a **MAGYAR TANÜGY**: «A természetszeret nevelése» címen egész terjedelmében közölte, legközelebb az egyesület központi választmányára, ősszel pedig az Országos Középiskolai Tanár-egyesület köré fogna vele foglalkozni. A helybeli iskolák közül eddig csak a koll. főgimnázium válaszolt az Emlékiratra, az intézet maga rendes, 32 felsőbb osztályú tanulója pedig tanuló-tagnak lépett be. A kir. kath. főgimnázium már régebb óta rendes tagja az egyesületnek. Az Emlékirat hatása alatt a komáromi áll. polgári iskola igazgatósága azzal a kérelemmel fordult az Osztály elnökségéhez, hogy tervbe vett tanulmányi kirándulásának programja összeállításában és keresztülvitelében legyen neki segítségére, a mit az elnökség a legnagyobb készséggel meg is tett. A 30 tanulóból egy tanár és három tanítónőből álló kirándulócsoport jún. 24-ikén érkezik Kassára, 25-ikén Eperjesre jön, majd a sóvári sófőzöt nézi meg s délelőtt Korompára (Krompachra), majd Tátrafüredre indul, hazafelé útjában pedig a körmőzbányai pénzverő-intézetet nézi meg. Az Emlékirattal foglalkoznak az ország összes turistaegyleti is. Ezek közül elsőnek nyilatkozott meg a «Club Alpino Fiumano», melynek választmánya örömmel üdvözlöi és hozzájárul az Osztály által kezdeményezett mozgalomhoz, ezt annál szívesebben teszi, mert saját működési területére már két évvel ezelőtt hasonló lépéseket tett, a midőn Fiume város iskolai hatóságaihoz a tornatanítás reformja és az iskolai kirándulások istápolása tárgyában memorandumot intézett. A Fiumei Klub egyúttal megküldötte «Liburina» című évkönyvét, melyben az említett memorandum megjelent. E memorandum néhány pontját közérdekű voltánál fogva, dr. *Obetko* Dezső fordításában szövegre közöljük: „A mindennapi és folytonos tapasztalat immár mindenkit meggyőzött azokról a sok-szoros előnyökről, melyek a szabad levegőn tett mozgással összekötve s a melynek legharmonikusabb és legteljesebb nyilvánulásai a hegyi kirándulások. Ezeket mindazok számára, a kik foglalkozásuk természeténél fogva főleg szellemi és ülőmunkára vannak kényszerítve, a lehető legmelegebben ajánljuk, mert a kirándulások a sokat zaklatott embernek a felüdülés és nyugalom jótékony változatát nyújtják; e kirándulásokat főleg abban a korban kell ajánlanunk, a midőn a tanulásnak gyakran túlságos munkája azzal fenyeget, hogy a szervezet természetes fejlődését szabálytalan utakra irányítja és abban káros és végzetes hátramaradást idéz elő. ... A tanulók karavánjai, melyek a vidék legérdekesebb pontjait gyalog és kello, ifjú koruknak megfelelő felügyelet mellett fölkeresik, manapság elvitázhatatlanul hasznos és üdvös intézménynek tekintetnek s minden lehető támogatásban részesülnek ama nemzetek közhatóságai részéről, melyek a polgári haladás első vonalában állanak.“ A fiumei Emlékiratból megtudjuk egyúttal azt is, hogy a nyugati államokban, sőt Olaszországban is az iskolák erősen kultiválják a kirándulásokat s hogy az iskolák és az Alpész klubok között megvan már az a szoros kapcsolat, melyért a M. Kárpátgyesület Eperjesi Osztálya hazánk érdekében síkra száll.

— **Hangverseny.** Az eperjesi kollégiumi tanítóképző-intézet május 20-ikán Kiszébenben — saját önszervező-egyesülete javára — fényesen sikerült hangversenyt rendezett, melyet a Kaszinó helyiségeiben hajnalig tartó táncmulatság követte. A hangverseny három pontját az intézeti zenekar, kettőt az énekpart tölthet be. Az utolsó pont az ének- és zenekar együttes előadása: a Rákóczi-induló volt. Közben *Fréköpa* István IV. éves növendék «A mariselli cigányok»-at s *Pelech* Rezső IV. éves növendék Jókai: «A munkási rab» című költeményét szavalta igen sikerülten. A hangverseny fényes sikere elsősorban *Kapi* Gyula zenetanár önzetlen buzgalmának köszönhető. A műsor főbb pontjai a következők voltak: *Kéler* Béla «Magyar vigjáték»

nyitány»-a, Ewers Richard «Lex Deux Marthe»-ja és a Rákóczi-induló a zenekar, Huber Károly «Győzelmi dal»-a, Gaál Ferenc «Magyar dalegyveleg»-e és ugyancsak a Rákóczi-induló az énekpart előadásában. Közbeszót a szavalat s a melodráma. Ugy az erkölcsi, mint az anyagi siker teljesen kielégítő volt. Az intézet Kiszében közönségének szíves támogatásáért e helyen is köszönetet fejezi ki s ugyancsak hálásan nyugtázza a felülfizetéseket is. Felülfizettek: Krausz V. 3 kor., Raab János 2 kor., N. N. 2 kor., N. N. 2 kor., Hartmann E. 40 fillér.

— **A takarékos háziasszony** a kiürült eredeti *Maggi*-üveget a kereskedőnél utántölteti, mivel így még olcsóbban kapja a számára nélkülözhetetlen *Maggi*-féle *leves-ízestőt*.

— **A Kassa-oderbergi vasút** fennállása óta a múlt évben — 1906-ban — érte el a legnagyobb bevételt, vagyis 22.960.140 kor. A többlet a megelőző évhez képest 2.567.000 kor.; a kiadások 15.305.040 koronát tettek ki s így az üzemelesleg 7.655.100 korona.

— **Amateur-fényképezőknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon- és úti-fényképezési készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat-kéziapparátusok, valamint mindenféle fényképezési cikkek *Moll A.* cégénél (Bécs, Tuchlauben 9., cs. és kir. udvari szállítónál) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kívánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a cég.

— **A hazai fürdőkről.** A nyári idény közeledtével ismételen felhangzik a panasz, hogy a közönség oly gyéren látogatja a hazai fürdőket s ennek okául felrójuk a közönség nemtörődömségét a hazai fürdők iránt. Pedig ezt a közönség nem hazafiatlanságból teszi, hanem azért, mert a fürdők oly csekély reklámot fejtenek ki, hogy a közönség, ha szándéka is van hazai fürdőt látogatni, választani nem tud, nem állván rendelkezésére útmutató. Hogy mennyi, előttünk még ismeretlen fürdő és nyaralóhely létezik hazánkban, azt látjuk a hozzánk küldött «Fürdők, Gyógyintézetek és Nyaralóhelyek Útmutatója» című, csinos kiállítású füzetből. Felhívjuk rá úgy a fürdőigazgatóságok, mint a közönség figyelmét, mert nem létezik oly útmutató, mely elterjedt volna, mint ez, a mennyiben nemcsak a fővárosban, hanem az összes hazai fürdőkben, illetve városokban is a legintenzívebb módon terjeszthetik. Bővebb értesítést a kiadóhivatal ad: Budapest, Teréz-körút 25. sz. Az útmutató ára 60 fillér.

Felelős szerkesztő: Dr. Raffay Ferencz.
Kiadótulajdonos: Kósch Árpád.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmas-rend tulajdona. Elsőrangú kén-sulfid gyógyfürdő; modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; hőlég-, szénsavas- és villamosvízfürdők. Ivó- és belégzési kúra. 200 kényelmes lakosztoba. Szolid kezelés, jutányos árak.
Prospektust ingyen és bérmentve küld az igazgatóság.

Henneberg-selyem csak egyenest! Fekete, fehér és színes, 60 kr.-tól 11 trt 35 kr.-ig méterenkint, bluzra és ruhára. Franko és már megvámolva házhoz szállítva. Gazdag mintaválaszték postafordultával. **Henneberg selyemgyáros, Zürich.**

KALOGÉN
BRÁZAY SÓSBORSZESZ
FOGKRÉM A LEGJOBB ★★

Egy fiatal kereskedősegéd azonnal felvétetik

Kassewits János fűszerkereskedésébe Kiszébenben.

Vasúti menetrend.

Érvényes 1907. évi május 1-től.

Orló—Eperjes—Budapest:

Orló . . . ind.	—	Csak hétfő s péntek	905 de	135 du	—	750 e
Héthárs . . .	600 r	—	948 „	216 „	—	838 „
Kiszében . . .	623 „	—	1012 „	243 „	—	904 „
Eperjes megálló „	656 „	—	1040 „	319 „	—	938 „
Eperjes érk.	659 „	—	1044 „	325 „	—	940 „

Eperjes ind.	505 r	Naponta	720 de	1054 „	346 „	715 e	1010 „
Abos . . . érk.	540 „	—	756 „	1119 „	410 „	751 „	1046 „
Kassa . . . érk.	617 „	—	835 „	1148 „	440 „	855 „	1115 „
Budapest . . . érk.	150 du	—	150 du	850 e	1020 e	635 r	815 r

Budapest—Eperjes—Orló:

Budapest . . ind.	700 r	810 r	215 du	845 e	940 e	—
Kassa . . . ind.	1220 du	410 du	742 e	550 r	740 de	1045 e
Abos . . . érk.	1243 „	438 „	800 „	616 „	804 „	1111 „
Eperjes érk.	111 „	518 „	910 „	648 „	900 „	1150 „

Eperjes ind.	125 „	528 „	955 e	710 de	—	—
Eperjes megálló „	131 „	533 „	1001 „	716 „	—	—
Kiszében . . . érk.	200 „	606 „	1084 „	751 „	—	—
Héthárs . . .	219 „	629 „	1058 „	816 „	—	—
Orló . . .	303 „	712 „	—	900 „	—	—

Eperjes—Bártfa:

Eperjes ind.	703 de	350 du	535 du	—	—	—
Bártfa . . . érk.	900 „	525 „	725 e	—	—	—

Bártfa—Eperjes:

Bártfa . . . ind.	505 r	1115 de	810 e	—	—	—
Eperjes érk.	640 „	107 du	950 „	—	—	—

Szepesség felé indul a vonat:

Eperjes megálló ind.	655 r	1040 de	—	319 du	—	—
EPERJES . . . érk.	659 „	1044 „	—	325 „	—	—
EPERJES . . ind.	505 r	720 de	1054 du	1145 du	346 „	715 e
Abos . . . érk.	540 „	756 „	1119 „	1219 „	410 „	751 „
Abos . . . ind.	558 „	814 „	102 „	1228 „	416 „	801 „
Margitfal. érk.	638 „	856 „	148 „	100 „	507 „	832 „
Göncványa „	710 „	945 „	310 „	310 „	545 e	905 „
Szabolcskúta „	920 „	1115 „	515 „	535 „	800 „	—
Szepesolási „	720 „	931 „	228 „	125 „	548 „	853 „
Vartalja „	805 „	1050 „	305 „	305 „	740 „	—
Igló . . .	750 „	1006 „	310 „	152 „	630 „	917 „
Lécs . . .	840 „	1055 „	415 „	230 „	725 „	1010 „
Poprád . . .	836 „	1103 „	417 „	233 „	730 „	950 „

Szepesség felől érkezik a vonat:

Poprád . . ind.	Iglórol*	625 r	854 de	1233 d	300 du	540 du	840 e
Abos . . . érk.	551 r	813 „	1131 „	315 „	445 „	827 e	1108 „
Abos . . . ind.	620 „	825 „	1245 „	450 „	450 „	838 „	1116 „
EPERJES érk.	648 „	900 „	1115 du	518 „	518 „	910 „	1150 „
„ megálló „	716 „	—	131 „	533 „	533 „	1001 „	—

* Iglórol csak szerdán és szombaton.

NYILTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és kösvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bór és Lithion tartalmu **Salvator-forrás**

kitűnő sikerrel használtatik. E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű.

Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Allandó összetételű.

Első rangu gyógyvíz

és diatetikus ital.

Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy húgysavas lerakódásokban, vesekomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok s egyéb forrásleírások ingyen, bérmentve állnak rendelkezésre.

Szinge-Lipóczy Salvatorforrás Vállalat
Budapest, V. Rudolfrakpart 8.

Ta
Az els
súlyos, fele
dődik, a m
fizikai jólét
talanul áll
magán seg
let, hogy le

körülbelül
és 100 d
keresztz
októberi
50 drb ar
felbugott
tetszés sz
továbbá
igás-
veres-tark

Egy has
prés — a
telre ker

A ki B
ÁM
Budapes
Tulajdon
Nap
TOLL
Minde

WEITZ
vizvezeteki v

Iroda és min

Elvállal
fürdőszoba-
valamint javí

Költségvetés

Mintaraktár

LOKOL

A MAGYAR

Tanítókönyv fiatal anyáknak.

Az első gyermek megjelenésével a fiatal anya számára súlyos, felelősségteljes kötelességekkel járó korszak kezdődik, a mely kötelességek mind a fiatal polgárra, annak fizikai jólétére vonatkoznak. A fiatal anya gyakran tanács-talanul áll első gyermekének ágyacskája mellett; nem tud magán segíteni, a kicsike kiabál és kiabál és minden kísérlet, hogy lecsendesítse, csak az ellenkező eredményt éri el.

Mi baja van a gyermeknek? Mily eszközt használják, hogy megnyugtassam? Orvost hívjak?... Így kergetik egymást a gondolatok a fiatal asszony fejében, a ki egészen kétségbe van esve, és kedvesét, a kit az Isten csak oly rövid idő előtt ajándékozott neki, már az Isten csak oly rövid idő Igazi barátjának és kitűnő tanácsadójának mondható az az új kis irat — a melyet a Kufeké R. cég «A csecsemő» címmel egy neves gyermekorvossal készítettett és a mely egész sor arany szabályt tartalmaz fiatal anyák számára — kitűnő

útbaigazítás a csecsemők gondozására. A Kufeké cég tudvalevőleg évek óta készíti kitűnő gyermeklisztjét, a mely első sorban ama gyermekeknek, a kiknek nélkülözniök kell az anyatejet, kiváló és a gyermekek által szívesen is vett táplálék. A *Kufeké-liszt* a szakbavágó üzletekben kapható és «A csecsemő» iratot ugyanott ingyen adják. Bárcsak minden fiatal anya a legbüszkébben olvassná! (75.)

Eladó

körülbelül 600 drb **anyajuh** és 100 drb rambolé és merinó-keresztez. **kos** azonnali vagy októberi átvételre;

50 drb angol **sértés**, fekete, felbugott kocza és kan, — átvehető tetszés szerint;

továbbá 18 pár színes, piros-tarka **igás-ökör** és 10 darab veres-tarka **üsző**.

Egy használt **széna- és szalma-prés** — azonnal átvehető megvétele kerestetik.

Ilkovits testvérek.

Szedikert, u. p. Töltszék. (Sáros vm)

Egy leány

a ki könyvek vezetéseben jártas, magyar, német és tót nyelv-ismerettel, állandó **alkalmazást** nyer egy helybeli üzletben.

Ajánlatok f. hó 31-ikéig «Irodai» jelige alatt a cím megjelölésével Eperjes, poste restante kéretnek.

Köhögés!

Ki arra nem ügyel, vétkezik saját teste ellen.

**= KAISER-féle =
MELL-KARAMELLÁK**
a 3 fenyővel.

Orvosilag megvizsgálva és ajánlva köhögés, rekedtség, hurut és elnyálkásodás ellen.

5120 közjegyzőileg hitelesített bizonyítvány tanúskodik, hogy azt, a mit ígérnek, valósul.

Csomagok ára **20** és **40** fillér, doboz **80** fillér.

Kapható:

SCHOLZE ALFRÉD

csukrászda- és kávéházában EPERJESÉN.

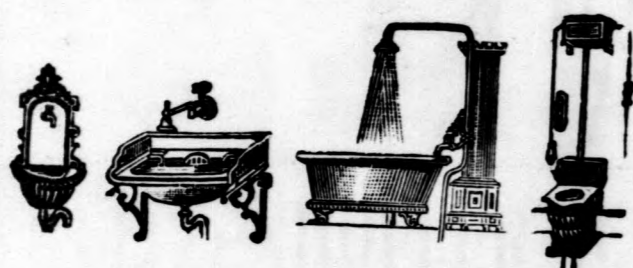
A ki Budapestre jön, ide megy!

ÁMOR NAGY-KÁVÉHÁZ
(ezelőtt Beliczay)

Budapest, Nagymező-utca 7. sz.
Tulajdonos: **KANZLER GYULA.**

Naponta **TOLL ÁRPÁD** és **TOLL KÁROLY** teljes zenekara hangversenyez.

Minden idegen nézze meg!

WEITZENHOFFER B.

vízvezetési vállalkozó és mester * Eperjes.
Iroda és mintaraktár: Rózsa-utca 6. sz.

Elvállal vízvezetési, csatornázási, fürdőszoba- és closet-berendezéseket, valamint javításokat.

Költségvetéssel díjtalanul szolgálók.

Mintaraktár bármikor megtekinthető.

Rheuma

Köszvény

A legmelegebb és legjobb gyógyhatású kénés hévforrások az egész kontinensen — szükséglet szerint mérsékelve (38-48 C. fokú) hévízzel 6 tükörben és 15 porcellánkádban!

Stubnyafürdő

t. f. m. 518 méter t. f. m.

Gyógyszertár, vasút, posta és távirdaállomás helyben, **budapest-ruttkai fővonalon.**

Javallatok:

izületi és izomrheumás megbetegüléskor, ischias, köszvény, neuralgia (idegbántalmak), női-bajok és bőrbetegségek esetében. **Ekcéma, Prurigo, Psoriasis.**

Egész éven át nyitva.

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkúrák, porcellán-, kád- és tükörfürdők, pakolás, izzadási kúrák, villanyozás, massage, uszoda és hidegvíz-gyógykezelés.

Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tátrahegység egyik remek fensikjén és így megbecsülhetetlen mint légyóghely is; nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmézés. — Saját fürdőzenekar. Lawn-tennis. — Állandó előkelő úriközönséggel.

Fürdő-orvosok: dr. Csiky János, Tauffer tanár segéd-orvosa, fürdőorvos, dr. Bollemann János, megyei tb. főorvos, dr. Jakobovits Mór, dr. Lencső János járásorvos.

Előidény július 1-ig, utóidény augusztus 20-tól 50% engedmény. Képes prospektussal és felvilágosítással díjmentesen szolgál **az igazgatóság.**

Magaslati gyógyhely!

Hidegvíz-gyógyintézet!

Szliács aczélfürdő

(Felsőmagyarországon)

az egyedül ismert szénvasdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, női-bajok, háterinczés idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után. Fürdőorvosok:

dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos, és dr. Stern I.

Utazás Bécsből 9 óra, északról Odenbergen át 5 óra, délről Budapesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó felragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő felvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakás-árkedvezményről (az elő- és utasozásban) stb. ad

a fürdőigazgatóság Szliácson (Zolyom megye).

Fáradtság nélkül
REMEK KOROMFEKETE FÉNYT állít elő

PUHÁVÁ ÉS TARTÓSSÁ teszi a bört.

a legjobb és legfinomabb czipótisztószer

Jelzálog- és tisztviselői kölcsön

kezessel és kezes nélkül — katonatisztek, állami és megyei tisztviselőknek fizetésre való előjegyzéssel vagy a nélkül!

Jelzálog-hitel 1000 kor.-tól feljebb, I.—II.—III. helyre, földbirtokra és házakra 10—65 évi amortizációs kölcsönt készpénzben folyósítja.

Épülőfélben levő ingatlanokra oly arányban, a mily arányban az építkezés előrehaladt.

Osztálysorsjegyek, valamint Jelzálogbank sorsjegyek részletfizetésre való előírása.

A Nagyszebeni Általános Takarékpénztár kizárólagos képviselője Sárosvármegye egész területére.

Előnyösen! Szolid alapon és gyorsan eszközölöm mindezen fenti műveleteket elsőrangú intézetek által.

Bővebb felvilágosítás nyerhető

WEISZ JENŐ banküzletében

Eperjes, Főutca 75. sz., I. em

LOKOMOBILOK, GŐZCSÉPLŐGÉPEK, BENZINMOTOROK, ARATÓGÉPEK, TALAJMÍVELŐ ESZKÖZÖK, TELJES MALOMBERENDEZÉSEK, STB. STB.

KIVÁNATRA SZÍVESEN KÜLDÜNK ÁRJEGYZÉKET ÉS KÖLTSÉGVETÉST.

MAGYAR KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYÁRÁNAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGE, BUDAPEST.

